

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők egyesületé“-nek, valamint a „Leégrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetség“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

1900.

Ismét egy esztendő merült az enyészet végtelen tengerébe. Háromszázhatvanöt nap gondjaival, terheivel öregebbek, ugyanannyi nap tapasztalataival gazdagabbak vagyunk.

Háromszázhatvanöt nap! Mennyi öröm és mennyi bánat rejlik annak méhében. A gyorszárnú képzelet ha visszatekint és végigrepül egy ilyen ócska esztendő eseményein, a változandóságnak mily tarkaképei vonulnak el előtte!

Oly megfoghatatlan, s bizonyos tekintetben mégis oly szép az idő poézise!

Átélni egy hosszú esztendőt összes örömeivel, szomorúságával, reményeivel, csalódásaival, azután odaérve az elmuló esztendő végperceihez, visszaemlékezésekkel telt kebelrel a jövőbe tekinteni.

A jövőbe tekinteni, oda a kételyek szürke köd borította szülőhonába, honnét legtöbbször csak ócska reményekkel és önámítással szokott megtérni az ember.

Képzeletünk is elszáll a téveteg hazába és a sűrű ködön át iparkodik megközelíteni azt a csalóka fényt, melyet *sejtelemnek* mond az emberi nyelv.

A mit az elmúlt esztendő nem hozott meg, a mit a könyörtelen sors megtagadott tőlünk; várjuk epedve, hogy mindazt az új év kárpótolja. Ha szendvedtünk, túrtünk, nyögtünk az élet súlyos járma alatt és csak bánatban, keservben volt részünk: minden reményünket, hitünket a jövőbe vetjük. Bizunk a jövőben, hogy az jobb lesz; kevesebb szomorúság, több öröm ér bennünket; a szerencsétlenséget boldogság váltja fel, a kedvetlenség helyébe a megelégedtség lép.

Ujult erővel, nagy munkakedvvel fogunk hozzá a dologhoz. Erős kitartással, szilárd akarattal, nézünk a jövő elé, melytől sorsunk javulását, helyzetünk elviselhetőségét várjuk, reméljük.

De nemcsak egyesek fordulnak bizalommal az újesztendő felé, hanem mindannyian várakozva te-

kintünk a fátolborította titokzatos jövő elé, hogy mit fog nyújtani édes hazánknak, nemzetünknek. Az Isten keze el hárítja-e a sorscsapásokat, melyek netán fenyegetnek vagy kísértének bennünket, avagy még jobban sújtja népünket.

Most, midőn nemcsak egy évtől veszünk búcsút, hanem egyuttal egy századnak is temetésére készülünk érdemes visszpillantanunk a haldokló századon. Találunk azon kimagasló, messze tündöklő fénypontokat, de láthatunk rajta sötét, szomorú, vigasztalan képeket is.

Ha elbírálás alá kerülne, hogy a XIX században az egyes nemzetek között melyek szolgáltak rá a teljes elismerésre, a tisztelőre és becsülésre, s hogy mennyire és mennyiben multák felül a jó tulajdonságok az ellenkező tulajdonságokat, ugy — minden sovínismustól menten — bátran állíthatjuk, hogy édes hazánk az elsők között lenne.

Nincs okunk panaszkodni s nem kell szégyenkezünk, hogy a nagy század végén az utolsók között állunk. Ezt már az egész világ elismeri rólunk.

Haláldunk, fejlődünk, lépést tartunk mindenkor a művelt nyugattal.

Merítsünk hazaszeretetet, lelkesedést, kitartást, és önmegtadadást a multból a jövőre nézve. Tanuljunk meg túrni erős hittel, szilárd akarattal. Legyünk önértetek, áldozatkészek és apróbb — dolgok ne hozzanak ki nyugalmunkból. Tartsuk meg férfiaságunkat, legyünk magyarok, maradjunk a világ előtt és magukszemében is mindenkor azok, a kik voltunk.

Hogy minő lesz az újesztendő, melynek reggeléről virrad, azt nem tudhatjuk. De remélni a földiek jussa, mely szegénynek és gazdagnak egyaránt joga és ha már be kell érniük a pusztá remény-nyel, legalább reméljük a jót, az új esztendővel ránk viradó boldogságot, szerencsét és áldást a magyar hazának!

Két levél a hazai ipar ügyében.

I. Bartha Miklós.

Mert az egyik levelet Bartha Miklós írta s megjelent az újságban is. Különös, mikor az ő újságíróit olvasom, pedig jó hosszúak, olyan rövidnek tetszik az idő, míg a végére jutok. Olvasás közben rá-rápillantok a végére és sajnálom, hogy mindárt ott vagyok. Sokszor megállok s mint az étel kéjence, hogy kényelmes nyugodtsággal fekszik neki s apránként szopogatja a falatokat: olvan lassan szedegetem én is — jól megrágnva — a mondatokat, hogy tovább tartson az ünnep. Pedig ugy-e bizony, ugyanesak különös guszpus, szeretni az ő írását, hiszen tele van fájdalommal. Általában olyan kellemetleneket szokott mondani. A társadalmi rend ragados betegségeit nem himezi, hámozza; a közeleti erkölcs sebeire kíméletlenül rámutat és belé-belevág szatirájának éles késsel; több egészséges embert szeretne látni maga körül; nem jó kedvvel nézi, hogy polgártársainak üresedik a zsebe, mert akként üresedik a társadalomnak és a hazának is a zsebe. Felemlegeti a szomorú statisztikákat, hogy ennyi meg ennyi ilyen rongyért, ennyi meg ennyi száz ezer forint, amolyan rongyért kétszerannyi, az összes portékáért 5—600 millió forint vándorol ki évenként a hazából, a mi itthon is maradhatna.

Nos, minek így búsitani az embert, ilyen beszédekkel. Nem kellemes dolog ezt sem hallani, sem olvasni. Talán az előadás módjában van valami mesteri, valami sz p. Az lehet. De talán épen a mesterkeletlenségében van a mesteriség. Talán az érzés mélysége, a gondolat magassága vagy a beszéd világossága tetszik inkább, melytől van megfogható testes hasonlattal s mégis — vagy tán épen azért, átlátszó mint az ég; talán a következtetések láncszerű egybekapcsolódása és erőssége imponál; vagy beszédjében a magyar nyelv hat olyan üdítőleg, mint az erdős levegő, ha a fülledt völgynek tikkadt lakosára csap... Ez is, de nem az. Egyik sem úgy, mint épen az az említett fájós rész. Jobban mondva, abban a fájdalomban levő igazság.

Azt hiszem, ennek van nagyobb tekintélye. Ugy is szokták kritizálni, hogy — jök, jök ezek az újságírók, de — olyan véresek. Az lehet Excellentiás uram, feltele egyszer a tulajdonos, hiszen a véremmel íram.

Azért van bennök igazság és ezért van bennök szépség.

A mult hetekben egy országos akciónak megindítójaként és útbaigazítójaként írt egy levelet Bartha Miklós a hazai ipar ügyében. A tárgy nagy fontosságáért kell ismertetni ezt a levelet s foglalkozni magával a tárggyal mindenütt és mindenkinek; mert az országnak, a társa-

A „Zalamegye“ tárcája.

Halaszthatlan ügyek.

A bánatos özvegy elegáns boudorjában fogadta ügyvédjét. „Halaszthatlan ügyek várnak elintézésre“. — Ezt írta az ügyvéd és meghallgatásért esedezik. És a szép özvegy Ugrayné felöltötte legesabosabb pongvolóját. — Hat hónapja gyászol, és a gyász jól illett neki. —

Azok a sötét, de áttetsző gyászszövetek, melyekből az özvegy pongvolái készültek, képesek lettek volna bármely férfiszívet meghódítani. A fátol ráfeszült a mellre, mely majd szétpattantotta a finom szövésű szálakat. A hófehér kebel kidagadt a fodrok közül, s a legbájosabb ellentételt mutatta a hófehér és fekete szín között.

A boudoir nehézselymei illatoztak... Az amorettes kárpit festőien hullott alá a neszfogó szőnyegre... Az ablak előtt óriási üvegedényben aranyhalak ficáncoltak, s a kagylók és kövek milliószor verték vissza a nap színét és szivárványt vetettek a szemközti támlásszékre, melyben hanyagul dült hátra a szépasszony.

Tizenegy órára ígérte Sarlathy Béla ügyvéd, az ugrai urodalom ügyésze, a látogatást. És pontosan megtartotta szavát.

Az özvegy az utolsó redőt igazította el pongvoláján, s épp e percben jelenti a komorna a látogatót.

Sarlathy Béla elegáns megjelenés. Nincs sokkal túl a harminc éven s fekete szemei csodálatos szomorúsággal néztek a szép asszonyra...

— Asszonyom! bátorokdram nyugalmát megzavarni — szólott komoly, férfias hangon. — Mentségemre szolgál, hogy az ügyek sürgősek és halaszthatatlanok!

— Isten hozta uram! — szólott az özvegy, hanyagul helyet mutatva az ügyvédnek. — Sajnálom, — hogy olyan ritka vendég nálam.

— Az ügyek nem engedik...

— Ah, tudom! Az ügyek és mindig ezek az unalmas ügyek.

Ezért kerül a házukat s feledkezik meg rólam tökéletesen.

— Ezer bocsánat asszonyom, de ez véghetetlen önmegtadadással jár és tessék elhinni...

— Nem hiszem.

— De asszonyom!

— Önnek más oka van arra, hogy elkerüli házamat. — Az egyetlen ok az, hogy a birtokot átadtam az utódomnak, a kit engedelemmel holnap bemutatok. Engem másfelé vannak kötelességeim!

Az özvegy hirtelen mozdulatot tett.

— Hát csakugyan távozik?

Igen, asszonyom. Ma ezért jöttem, hogy a birtok állásáról, a függőben levő ügyekről kegyedet informáljam.

— Igen!? Nos, ez jó multság lesz! Azt hiszem, az ügyvédek azért vannak a világon, hogy az embereket halálra untassák. Birtok... telkek... termés, gabona, ingó, ingatlan, váltó, tartozás... Ez az ügyvédi kötelesség; és az ember ne ásitson, mikor ilyet hall!

Asszonyom.

— Oh csak kezdje! meghallgatom, mert kell! Csak arra kérem, hogy ha ájaldozni lát az unalomtól, hát csengesse be a szobalányt.

Sarlathyt ez apró bosszantások rendkívül felizgatták.

Mit akarhat ez az asszony tőle? Mit akarhat ez a szíren, aki már úgy is meglapta a szívét?

Megkezdte az elterjesztést... Rendkívül bonyolult birtokügyek, hagyatéki tárgyalások, kiegyezések előterjesztése volt.

Ugrayné kebléről egy rózsát tepett le és annak leveleit szálanként kezdte szedegetni. Nem figyelt az ügyvéd szavaira... sokkal jobban elfoglalta a saját lelke most, semhogy jövedelmeivel törődött volna.

Az ügyvéd ezt nem is vette észre...

A szép asszony még folytatta a rózsátépést, magában gondolva hozzá a mondókat... Szeret... Nem szeret... szeret... nem szeret... szeret...

Ez volt az utolsó szírom.

— Nem igaz! — kiáltott fel hangosan a szép asszony, mintegy önmagával társalogna.

Sarlathy meglepetve tekintett fel.

— Asszonyom! Ez telekkönyvi hiteles másolat! — Igazságában nincs okunk kételkedni! szólott az ügyvéd és folytatta az olvasást.

Két perc múlva Ugrayné az olvasást felbeszakította.

— Pardon, ügyvéd úr! Egy kérdést!

— Parancsoljon!

— Ön szerelmes, nemde?

— Én asszonyom? — kérde Sarlathy meglepetve.

— Igen ön.

— Nem vagyok szerelmes!

— Kibe?

— Nagyon különös kérdés, asszonyom. És mondatom, hogy zavarba hoz. Talán háborgatom... talán holnap...

— Igen holnap... soha! Nem akarom a gyűlöletes aktákat meghallgatni! — szólott és a kezében levő okmányt összegyűrte...

— Asszonyom, az iratokat átadom utódomnak.

— Hol vannak az iratok?

— Ime!

— Adja ide! Nem fogja átadni senkinek, Nem engedem meg! Érti?! Ön távoztatik, de...

— De...

dalomnak s az egyes embereknek a zsebére és a bőrére megy ez a dolog. Létkérdés az s egyuttal hazafiasság, a mi megforditva is áll.

Megemlítek pár szóval egynemely vázlatos előzményt. Hiszen fel-felbukkant időközönként itt-ott a magyar iparügy, mint a hullámverés, aztán megint lesimult, sőt süllyedt. Emlékeztünk a Kossuth-időszakban az ugynevezett *védeyletre*. Kevés ideig tartott.

A hatvanas években megint felbúzdult a magyarság s legalább a ruhacsínálás terén kényszerítette a magyar ipar fejlődését, — mert a brünni szabó csak még sem tud olyan vitézkötéses nadrágot varrni.

Aztán ott van hivatalosan a „Magyar Ipar“ című újság; most tölti be a tizennyolcadik évét. Bizonyosak lehetünk, hogy címének megfelelően dolgozik. 1897-ben gróf Zichy Jenő az országos iparegyesületnek egy nagy küldöttségét vezette a miniszter elé, kérve a magyar ipar pártolását, többek között, hogy magyar területen, közszállításoknál több jogot nyerjen a magyar ipar, mint a külföldi. Megnyugtató választ kaptak. Hiszen már az 1881 évi 44 és 1890. évi 13. törvénycikk a vállalkozásnak és tőkének állami kedvezményeket nyújt. Gróf Zichy Jenő nem elégszik meg a deputációval. Irta az újság-cikkeket is. Es írják a többiek is. De a hivatalos törvényhozás körül forgolódva. Eredmény is van. Hiszen az 1896. ezeredéves kiállításán elég büszkeséget nyert a magyar ipar. Ez mind igaz és szép dolog. De az 1899. újság-cikk még most is azt mondja, hogy ipartárgyakért évenként 5—600 millió forint megy ki Magyarországból.

Matlekovich Sándor a Magyar Ipar 1897. évi 28. számában ezekkel a mondatokkal: *Hodítsuk meg magyarországot a magyar iparnak, s szerezzünk magyar piacot a magyar cikknek — mintha a társadalomra vetné a szemét. S jobban is van ez így. De mintha félne. Nyomban utána teszi: „Nem chauvinisztikus törekvések, nem üldözési mániák: tisztán anyagi kérdések ezek“. Mintha az életünkről való gondoskodást chauvinizmusnak keresztelhetné valaki, s mintha az ilyen fajta sóvinizmus bűn volna.*

Hol itt, hol ott lehet hallani időközönként egymásik embertől, hol komolyan, hol trefásan, hogy pártoljuk a hazai ipart, — én brassói posztót veszek stb. Szappanbuborék ez a tenger hullámzásához képest. Meg kell mozdulnia az egész tömegnek, mint a tenger, ha belékapaszkodik egy nagy szél.

Erre a tengerre, a nagy tömegre fujt rá Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter minapi beszédében, mikor egyenesen a társadalom támogatását kérte a honi ipar számára.

Erre azután kétféle mozdulat is történt. Egy hivatalos és egy társadalmi. A melyekről tudomásom van, azokat megemlítem. A belügyminiszter leiratot intézett a vármegyékhez s felhívta a honi ipar pártolására, hogy a szokással szakítani kell, ha ezt kötelesség parancsolja, s erre nézve szabályrendelet alkotását is ajánlja. Győr városa is helyesséssel tárgyalta már ezt dr. Guskássy Károly b. tag fejszólására, de szabályrendeletet nem csinál, mert Győr lakossága ismeri hazafiasság kötelességét a hazai ipar pártolása körül.

Ugyan kinek lehetne a szemébe mondani, hogy csak ezen a terén is hazafiatlan? Hiszen mindenki hazafiás. Azért mégis 5—600 millió forint megy ki az országból.

Itt csinálnak szabályrendeletet, ott nem csinálnak. Nem nagy a különbség. Mindez főképen csak az akták számát szaporítja. Az élet derekába kell nyulni. Törvényhozás nélkül kell törvényt csinálni, s tinta nélkül kell azt írni az emberek lelkebe.

A társadalmi mozgalom ilyenformán csinál törvényt. Ilyen társadalmi mozgalmat indított Kolozsvárt egyik politikai pártnak bizottsága, de nem politikai szempontból, hanem az egész társadalom organizációját téve a mozgalom alapjává, — s elhatározták azt a kívánságot, hogy a magyar közönség lehetőleg minden igényét a honi ipar termeléseivel fődözze.

Ennek a bizottságnak elnökéhez írta Bartha Miklós a levelet, üdvözléssel, irányadóul, tanácsul s hogy nagyobb lendületet adjon a mozgásnak. Amugy is nem egyszer

— Semmi. Ön szabad uram. Isten önnel!
Sarlathy reszkettett... Nem érthette enagy izgatottság okát, és mely meghajlás után eltávozott.
Az özvegy sokáig nézett... Azután sűrű könnyzárpor ömlött végig az arcán...
A gyáva... a gyáva... a gyáva! Nem, nem, nem tudhatja bevalani. Pedig tudom, hogy szeret...
Hát én mondjam meg neki? Igen!
A csengőt megrántotta.
Hívja vissza Sarlathy urat! — szolt a szobalányhoz Arcáról letörölve könnyeit, de mikor az ügyvéd megjelent, akkor már ismét ott volt pilláján két gyémánt-csepp...

— Aaszonyom, parancsol!
— Igen parancsolom önnek, hogy itt maradjon ebben a kastélyban.

— Az lehetetlen.
— Ön mondotta az előbb, hogy nem szerelmes! Ön nem mondott igazat. Követelem, hogy őszintén beszéljen a saját érdekében.

— Hallgatni és tűrni akartam, de ön kényszerít a vallomásra. Igen, én szeretem a világ legszebb aszonyát. Ugrayné örömeiben nagyot kacagott... kebléből kitört a boldogság öröme és az ügyvéd karjaiba rohant.

— Az én vagyok. Én vagyok. Ugy-e?
— Te vagy egyetlenem.
Sokáig tartották átölelve egymást szóltan gyönyörrel.

Egy hosszú édes csók után megszólalt a menyecske:
— És a birtok ügyei?

— Azok már rendezve vannak! Sziveinket egymás nevére telekkönyvezzük...

emelt szót már e nagy kérdésben. A levélből a hosszúság miatt csak néhány mondatot írok ki. Elég lesz ez ismeretül s további gondolkodásunk alapjául.

„Ennél a határozatnál, így szól, ha megfogadjuk és csirát hajt, nem adott a közelebbi ötven év alatt értékesebb karácsonyfát senki a nemzetnek.

„Miért ne működhetné közre minden háztartás abban, hogy a nemzeti muckarészt megmunkáltassék az az 5—600 millióra menő évi összeg, mely most Ausztriába vándorol“?

„Azonban még is van akadály. Egyik a nemzeti akarat erő hiánya... Vagyon ügyekben hiányzik az életösztön... azok az életszervek, melyek a nemzetközi érintkezésben erőt képviselnek, nem fejlődtek ki“.

„Az organismusnak új szerveket kell létrehozni. Minden egyesbe be kell oltani ezt a kötelességet, hogy a saját portáján védje és oltalmazza hazája gazdaságának érdekeit. Ezt a kötelességet mindenkire nézve a becsület törvényéből kell tenni“.

„Sokszor elmélkedtem a divatok keletkezéséről és terjedéséről. Egy hóborzós piktor, vagy egy fértő szabó vagy valami excentrikus „masamód“ képes a legfurcsább, olykor a legizléstelenebb, sokszor a leginpraktikusabb divat meghonosítására. Erzi, látja mindenki, hogy az új divat nagy boldogság. Azonban mind majd meg nem vesznek utána. Vajon mi ennek a pszichológiája? — vajjon miért nem lehet komoly és nagy nemzeti ügyekben is divatot teremteni? Mi tartóztatja vissza a magyar hölgyvilágot attól, hogy a hazának hasznos leányai legyenek?

„De van más akadály is. Hóni iparunk ma még nem képes összes szükségleteinket ellátni. De a társadalom kényszerítheti ennek fejlesztését, ha mindig honi munkát kér... a vevő közönség akaratereje tompa és engedékeny.

„Magyobb akadály rejlik a kereskedelemben... kereskedőinket igen nagy felelősség terheli. Egyetlen esetről sincs tudomásom, hogy a kereskedő világ fejlesztőleg hatott volna az iparra. Ellenkezőleg; a kétkedésnek el nem palástolt indulatával kínálja a kereskedő a külföldi árut, mely szerinte jobb és olcsóbb a honinál. Nincs tudomásom, hogy valamelyik kereskedő felhívta volna az ipartársulatokat ennek vagy annak a kelendőségére; hogy rajzokat adott volna a műhelyekbe, melyek szerint dolgozzanak; hogy „anacskokkal, felvilágosításokkal szolgált volna arra nézve, hogy melyik forma, melyik szín, melyik összeállítás lett külföldön divatossá, — utba igazított volna a lakost, a szíjgyártót, az asztalost, esztergályost, gombkötőt, takácsot stb.

„Az agitáció érdekében érintkezésbe kellene lépni a keresk. és iparkamarával, az iparos egylettel, Emkevel várossal stb.

„Kiindulási ponttul nem a quótaemelést venném, hanem Hegedűs miniszternek a hazai gyáripar támogatásáról szóló törvény javaslat tárgyalása alkalmával mondott beszédéből azt a részt, mely a társadalom támogatását kéri a honi ipar számára. Ezzel az idézettel a mozgalomhoz kell szegezni a minisztert... Az ő állásában aktualitása van minden szónak.

„Aztán gyorsan levelezésbe kell állani a honi iparos és kereskedő világgal... olyan agitációs hangon, hogy az igazságok tüzet fogjanak országszerte“... stb.

A levél szerint is tehát három nagy tényezővel kell szóba állani: az iparossal, a kereskedővel és a közönséggel. Mindenik nagy akadály. Alighanem legnagyobb akadály a közönség, melyben az emlegetett magyar büszkeség — dehogyan van, az önerzetnek halvány sugara sincs. Van helyette szolgáló kapkodás és bányu hiúság. Ezt megbizonyítja Hegedűs Sándornak, a miniszter feleségének a a levele, melyet a jövő számban fogok ismertetni, s még ezer meg ezer adat, melyek közül egyet kettőt, úgy lehet felemlitek. Lesz tehát folytatása.

Borbély György.

Szellemi életünk.

Általános az a nézet, hogy a kulturális haladás az országban általában azért oly lassú; mert szellemi élet a vidéken vagy egyáltalán semmi sincs, vagy igen kevés van. Van ebben a mondásban egy kis igazság.

Az irodalom, a művészet és a tudományoknak a központja a főváros. Minden nevezetesebb mozgalom a fővárosból indul ki s míg a fővárosi otthon a tüzhelvély elvezi, a vidéki ember addig csak értesül róla.

Jó színházak, nyilvános könyvtárak, ezernyi látni és tapasztalni való, népszerű és tudományos felolvasás, az országgyűlés tárgyalások eleven, mozgalmas képe... ez mind megannyi tényezőjét képezi a fővárosban a szellemi élvezetnek, ennek folytán a haladásnak is. Míg mi vidékiek mindezt nélkülözük és csak az újságokra vagyunk utalva.

A főváros polgárságának lépten nyomon alkalma nyílik a szellemileg nemes szórakozásra, amely mellett számos oly részlettel, oly kérdésekkel és tudni való dolgokkal ismerkedik meg, amelyeket oly kellemes módu sem könyvekből, sem újságokból elsajátítani nem lehet.

A mi szellemi élvezetünk egy-egy hangversenyben tetőzik, amely annál kevesebbé elégíthet ki teljesen; mert az is nagy ritkaság és az ily élvezet iránt való érzék épen e miatt valami nagy mértékben nincs is meg. A színházi élvezetben, amelyet legtöbbször silány vándor társulatok nyújtanak, nincs köszönet.

Marad még az egyleti élet, amelyen alkalomunk van egymással érintkezni és a nyilvános helyeken való rendszeres összejövetel, amelyen vagy szórakoztató játékkal töltjük szabad időnket, vagy újságokat olvasunk, vagy pedig a mikor annak épen ideje és alkalma van, politikai eszmecsere folytatónk.

Eloffogulatlanul itélve bizony nagyon szegényes eredmény ez, de hát bármint is csűrjük-csavarjuk a dolgot, egyebet sem hozunk ki és összes szellemi élvezetünk jó formán azokra a mulatságokra redukálódik, amelyeket a téli évadokon át az egyik vagy másik egylet a jóté-

konyság érdekében rendez. És ez így van hazánk leg-több vidéki városában, ahol hiába iparkodok utját vágni annak a szellemi meddőségnek, amely teljesen lehetetlené teszi, hogy a vidéken is életerős szellemi központok keletkezzenek.

Oly város, amely mozgalmas szellemi életével göc-pontját képezne egy nagyobb vidéknek és úgy szólván értelmi bélyegét sütné erre, kevés van vagy talán nincs is. És így megmaradnak ezek a városok mind a szó szerinti értelmében vett provinciának, szűk látókörrel, keves életre valóssággal és kicsinyes felfogással a hétköz-napi dolgok és bajok közepette.

A törekvés csak akkor fog eredménnyel járni, ha nem lesz egyoldalú és az összes, erre hivatott tényezők egyetértőleg működnek közre.

Azt nem akarjuk mondani, hogy a magasabb szellemi érdeklődés a vidéken egyáltalán hiányzanék. Koránst sem. Van elegendő mindenütt. De részint sporadikus jelenségek ezek és még nem hatotta át az egész társadalmat; részint pedig az a körülmény gátolja az utóbbit, hogy akik ezzel a magasabb szellemi érdeklődéssel bírnak, ezt másokban is felköteni vagy nem akarják, vagy nem tartják magukat reá hivatottaknak.

A kereskedelmi kör közgyűlése.

A zalaegerszegi kereskedelmi kör f. é. december 25-én d. u. 2 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését a Kummer-fele helyiségében. Dr. Graner Adolf elnök akadályozva lévén, a közgyűlést Deutsch Ferenc alelnök nyitotta meg és vezette végig. A tagok üdvözlése után Balassa Benő titkár olvasta fel az év történetét, melynek főbb pontjai a következők: A választmány ez évben tíz választmányi ülést tartott. Egy szoba berendezésére szép bucsuzatot vásárolt, melynek fedezésére magán gyűjtést is rendeztek s akik ehhez nem járultak, azok részére 8 frtról 10 frtra emelték az évi tagsági díjat, de csak két évre, amiből a butor ára fedezhető is lesz. Az egyletnek 109 rendes és 24 pártoló tagja van. Az évi jelentés óhaját fejezi ki a tagsági díjaknak minél pontosabb befizetésére.

A kör az also foku kereskedelmi — ugynevezett tanonc iskolát ez évben is fenntartotta, melynek 24 növendéke volt. Ennek a költségéhez a soproni kereskedelmi és iparkamara 50 frttal, az állam pedig 200 frttal járult. Márton főigazgató közbenjárásával, kinek, valamint az iparka naranak, jegyzőkönyvben mondott köszönetet az egylet. Az évi költségek redukálására a második könyv-arnoki állást s Balassa titkárnak saját felszólaló indítványára a titkári tiszteletdíjat törölte a közgyűlés. Az egylet ingó vagyona butorban, könyvtárban, hirdalokban virágzást mutat. Az egylet két ízben adott véleményt ez évben a kereskedelmi miniszternek és az iparkamarának felszólítására — pl. a vasárnapi munkaszünetre nézve. A közgyűlés elismerő közönetet szavazott Balassa titkárnak évi buzgó működéséért. A pénztárvizsgáló bizottság előterjesztésére a gyűlés megadta a felmentvényt Heinrich Pál pénztárosnak s elfogadta a jövő évi költségvetést. — Ezután a szavazat szedő bizottság működött. A korelnök-seget Breisach Sámuel vitte. A tisztújítás a következő eredményre végződött, többnyire a tavaliaknak megválasztásával:

I. Tisztviselők. Elnök: dr. Graner Adolf. alelnök: Deutsch Ferenc, titkár Balassa Benő, ügyész. dr. Jámber Márton. Háznagyok: Gresz Károly és dr. Rosenthal Jenő. Jegyzők: Mondschein Samu és Berger József. Pénztáros: Heinrich Pál. Könyvtáros; Magyar Herman.

II. Választmány: Büchler Jakab, Boschán Ödön, Heinrich Vilmos, dr. Fürst Bela, Fischer László, Fangler Mihály, Grünwald Lajos, dr. Halász Miksa, dr. Hujós Ignác, dr. Kaiser Emil, Özterreicher Samu, Rechnitz Sándor, dr. Ruzsicska Kálmán, Rosenberg Zsigmond, Schütz Sándor, Weinberger Jakab.

III. Számvizsgálók. 1. Breisach Sámuel, 2. Pataki Gusztáv, 3. Weisz Tivadár. Az eredményt Breisach korelnök jelentette, mely után meg Fodor Gusztáv indítványára az ez évben elhalt Kraxner János és Ragendorfer Jakab volt tagoknak az emléket jegyzőkönyvbe veszik; végre Deutsch Ferenc elnök alelnök buzdító szavakkal s a kör éltetésével zárta be a közgyűlést.

A karácsonyfa egylet.

Csak a szomszédig kellett mennem s irgalmatlanul megfáztam. Nagyon hideg volt karácsony estéjén. Kérdeztem is magamban: „hol a boldogság mostanában?“ Hát az ovodában. A *barátságos meleg* szobában. Itt láttam boldogságot. Azt hiszik némelyek, hogy a pezsgős üvegek mellett van a boldogság, vagy a fütőtű palotában csibuk és párolgó tea mellett, vagy a csingilingis festett szánkában súlyos bundába takaródván. Nem ott bizony. Nagyon csalódnak némelyek. A megszokott boldogság nem boldogság. Boldog volt az a száz gyermek az ovoda folyosóján karácsony estéjén. Száz gyermeknek száz boldogsága, Dideregtek, fáztak, rongyosak voltak és éhesek. Ezeknek az arcáról olvastam én le a boldogságot, mikor kaptak egy-egy rend ruhát, meleg sapkát, csizmát és nadrágot, pogácsát, almát és diót...

Ennek a száz gyermeknek gyűjtött ruhát és enni való *Ruzsicska* Károlyné, a zalaegerszegi karácsonyfa egylet elnöke, jószágos asszonytársával, kik az egylet élén vannak következő nevekkel: Varga Vilmosné, Remm Józsefné, özv. Tahy Rozália, Rutich Sándorné, Fangler Mihályné, Krosetz Gyuláné, Csoknyay Jánosné, Bódy Józsefné, Brenner Gyuláné, Nemes Gyuláné, Erdős Gézáné, Kovács Lászlóné, Kovács Károlyné, dr. Czinder Istvánné. Krosetz Istvánné A titkári teendőket dr. Keresztury József ügyvéd végzi.

Az ovoda nagytermében egy nagy fenyőfa volt tele-rakva apró gyertyával és pogácsával. Ezt a karácsonyfát vette körül száz gyermek, akikhez külön külön el nem

jutott a kis Jézus, mert elfáradt már. — Körülállta a fát a női választmány s a kiosztásra felkért segédkező kisasszonyok: Szigety Elvira, Hajnal Stef. Remm Ella, Travnik Ilonka, Preszler Vilma, Németh Gizella, Tóth Irma, Németh Iza, továbbá a közönség köréből is egy-néhányan. Az ajándékok kiosztogatását szép ünnepélyes aktus előzte meg. Megjelent dr. *Ruzsicska* Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő s beszédet tartott az ünnep fontosságáról, a szegények Jézusáról, s azoknak az embereknek a nagy értékéről, kik legtöbb embernek a fájdalmát magokra tudják venni...

Száz rend ruhát osztottak ki a karácsonyfa egyet előjáró tagjai s száz felé osztogattak egy perc alatt a boldogságot; de olyan különös portéka az a boldogság, hogy minél többet adunk belőle másnak, annál több marad nekünk

A ruhakiosztáshoz pénzadományul járultak: Dr. gróf Jankovich László főispán 20 frt, Vaszary Kólos hercegprímás 10 frt, dr. Mangin Károlyné, Németh Béla, Könygimayer János, özv. Handler Istvánné, Skublics Jenőné, Skublics Zsigmondné és özv. Farkas Dávidné 5-5 frttal, Háczky Kálmán, Hanty Károly, özv. Hubinsky Adolfné, Varga Vilmos és Rosenberg Zsigmondné 3-3 frttal, Botty Lajosné, Ján Ferencné, Bottka Jánosné, Sanits Sándorné, özv. Rotter Jánosné, Kántor Pálné 2-2 frttal, Nemes Gyuláné, Szigethy Antalné, Németh Györgyné, Krosetz Istvánné, Preszler Gyuláné, Krosetz Gyuláné, Taby Rozália, Leránt Lászlóné 1-1 frttal és N N 30 krral; továbbá Csertán Károlyné, Horváth Beláné, Thassy Kristófné almával, Vágó Jánosné, Kovács Lászlóné, Gerecsér Györgyné, Lázár Antalné, Bolla Ferencné, Bódy Józsefné, Zsilinszky Sándorné, Farkas Ferencné, Goldfinger Jánosné, Varga Vilmosné, Szidnay Fanni kalácsal, Hubinsky Adolfné füge és piskótával; Deák Mihályné alma és dióval; Ferenczy Józsefné gyapár cipővel, 4 sávval, egy alsó ruhával és almával; Stefanez Józsefné kalács, dió és almával; Ruzsics Károlyné 2 inggel és kalácsal, Rutics Sándorné 3 öltöny ruhával, Horáček Jánosné egy kosár dióval, dr. Keresztury Józsefné süteménnyel, Ragendorfer Samuné 12 drb. sávval, Pankovics Györgyné 5 drb. fejkendővel, Vízgy Gyula kalácsal és káplival, Vörös Katica dió és kalácsal, Handler Istvánné füge és almával, Arvay Lajosné alma, dió és kalácsal, Krosetz Istvánné dió és kalácsal, Kovács Károlyné és Taby Rozália káplival és kalácsal, Bita Károly káplival, Kummer Gyuláné vegyes süteménnyel, dr. Czinder Istvánné füge és narancssal, Tikk Józsefné kalács és süteménnyel, Halvax Mátyásné dióval, N N. egy fejkendővel, Botka Mihályné süteménnyel, Länger Hugoné harisnya, cipő és fejkendővel, Csoknyay Jánosné sütemény és kalácsal, Moncsák Terézia süteménnyel, Thassy Lajosné és Fangler Mihályné kalács és káplival, Marton Lászlóné alma és kalácsal, Skublics Jenőné kalács, káplival és almával.

A nemes szívű adakozóknak a felruházott kisdédek nevében halás köszönetet mond az elnökség.

látó. —

A soproni kereskedelmi- és iparkamara köréből.

I.

A szegedi kereskedelmi- és iparkamara, mint a magyar kereskedelmi és iparkamarák szakirodalmi alapjának kezelője, 1000 korona (egyezer korona) díjat tűz ki a következő, szakmunka megírására:

A kispár jörője.

(Azon iparágakra vonatkozólag, melyek a mai termelési viszonyok között fejleszthetők és a fejlesztés eszközei.)

A jelígis levéllel ellátott pályamunkák 1900. évi május hó 30-ik napjáig küldendők be a szegedi kereskedelmi- és iparkamaraéhoz.

A díj odaítélésére kiküldött bizottság a beérkező pályamunkákat tagjai közül választandó bírálóknak adja ki és azok írásos bírálati jelentése alapján az 1900-évi országos kamarai értekezletnek tesz előterjesztést a díj odaítélésére, megjegyezve, hogy a díj csak irodalmi becsült munkának ítéltetve oda és hogy a díjazott munka egy éven belüli első kiadási joga és kötelezettsége a szakirodalmi alapot illeti.

II.

A hazai kereskedők, illetőleg ezek megbízottai és utazói külföldi üzleti utazásaikhoz elmulasztják az előírás szerinti iparigazolványt az utlevéllel egyidejűleg kikérni és ennek következtében a külföldön üzletük folytatása tekintetében akadályoknak, sőt az illető külföldi törvényeihez képest büntetéseknek is ki vannak téve.

Ezen visszasságok elkerülése céljából értesítjük az érdekelteket, hogy a külállomokkal kötött kereskedelmi szerződéseknél biztosított jogoknak, de egyáltalán üzletüknek zavartalan folytatására még a szerződéses államokban is csak akkor számíthatnak, ha a szóban levő iparigazolvánnyal ellátják magukat és ezt az illető külföldi hatóság kívánatára felmutatni képesek.

Mihez tartásul megjegyezzük még, hogy ezt az iparigazolványt az értelemeseknek a berügyminiszterium utlevélosztálya állítja ki az új levéllel együtt és gondoskodást tartott, hogy az igazolvány mellé díjmentesen egy füzetet is kapjon az utazó, melyben utmutatásul a magyar kereskedelmi utazókra, valamint az általuk vitt mintákra vonatkozólag az összes figyelembe jöhető államokban megállapított határozmányok be foglaltak.

III.

A cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál Sopronban, valamint e raktár fiókintézeténél Szombathelyen az 1899—1900 években 1000 métermázsát meghaladó mennyiségű rozskorpa fog métermázsánként 3 frt 72 kr. illetve 3 frt 84 kr-ért eladatni.

Miről érdekelteket oly megjegyzéssel értesítjük, hogy közelebbi fölvilágosítások a nevezett raktárnál nyerhetők.

Sopron, 1899. évi december havában.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara

Lapunk olvasó közönségéhez.

Boldog új évet...

Boldog új évet kívánunk kedves olvasóinknak 1900-ra!

Újabb, meg újabb idők elkövetkezten több-több jót kell várnunk és remélnünk.

Hit, remény és szeretet. Az emberiség jobb felének ez a hármas lelki tényezője a mi vezérszövevényünk. Óhajjuk, hogy ez vezérelje közönségünket is!

Higgyünk az isteni gondviselésben s legyen reményünk, hogy a balsors latogatása után az életigazság törvénye valami jutalommal megnyugtató és megvigasztaló és szeressük embertársunkat ne csupán azért, hogy viszont szeretessünk, hanem azért; mert ez az első pontja a legfőbb boldogság törvényének.

Hit, remény és szeretet! Szeretettel higgyünk és reméljünk egy jobb jövőt s abban az „erénynek diadalmát”. Szeretettel higgyük és reméljük saját magunknak, szűkebb és tágabb közönségünknek, társadalmunknak, hazánkunk jobb jövőt.

Am honi, remélni és szeretni — sok keserűségnek a megédesítése, nagy tehernek a megkönnyebbítése, de az élet jobbá tételére munkálni is kell még ezek mellett!

A munka századában élünk. Tette van a legmagasabb szükség. Az 1900. év a 19-ik századot zárja be, melyet a munka századának szeretnek nevezni. Am a munka után és közben kell szeretettel hinnünk és remélnünk, hogy majd a 20-ik század a boldogság útját nyitja meg számunkra!

Majdnem minden ember más más irányban munkálkodik, de egy hazában mindnyájan egy közös célra, s verejtéke közben ha csak egy-párszemmel is, de mindenki azt a templomot segít építeni, melynek a neve akár Haladás, akár Művelődés, akár Felvilágosodás; benne szent oltárként a nemzet jó hírneve, becsülete és boldogsága van.

Im, a mi kis munkakörünkben a „Zalamegye” is talán csak porszemmel, talán egy-egy téglá darabbal tizenyoleven át kifaragó munkássággal, lelkiismeretes törekvéssel, becsületes szándékkal járult hozzá nemzeti művelődésünk épületéhez.

A mint e visszpillantást nem hivalkodással tesszük: úgy a holnap elkövetkező tizenkilencedik évfolyamunkra sem tesszünk hangos ígéretet, csupán eddigi munkálkodásunk folytatását ígérjük, de az idő lépezősége igényeinek megfelelően fokozottabb mértékben.

A felvett irányt igyekezzünk megtartani, s a különféle rovatokat, amennyire lehet, bővíteni és megtölteni és Belső és külső dolgozó társaink mellé újabbán csatlakoztak *Novák Mihály, Fangler Béla, Cs. Péterffy József*, aki elvezetés tárcáikban kívül ellátja a gazdasági rovatot, mely nemcsak figyelemre méltó dologait vannak.

Olvasóink figyelmét felhívjuk a mostanság felszínre került *honi ipar* elméletére, melylyel lapunk is foglalkozik s mely kívánatos, hogy minél szélesebb körben megbeszélés tárgya legyen, sőt szívesen felajánljuk lapunkból a megfelelő tért az érdeklődő közönség számára, főképp tehát iparosainknak és kereskedőinknek; vitassuk a dolgot pro kontra a nyilvánosság előtt! Szóljon hozzá a gyakorlati élet embere, mert ő szólhat hozzá legnagyobb nyomatékkal...

A „Zalamegye” munkálkodásának emez irányában hittel, reménnyel szeretettel várjuk a.

Boldog új évet...

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Lapunk előfizetési ára marad a régi, **egyszévre 8 korona, felévre 4 korona, negyedévre 2 korona. Községi- és körjegyzőknek, valamint tanítóknak lapunkat ezentúl is évi 4 korona kedvezményes áron adjuk.**

A lap kiadóhivatala.

A megyei központi választmány Csertán Károly alispánnak, mint a központi választmány elnökének, elnöklété alatt december hó 27-én ülést tartott, amelyen az 1900-ik évben az országgyűlési képviselő választásoknak véglegesén összeállított állandó névjegyzékét hitelesítette. A hitelesített névjegyzék szerint a választók száma 1900-ban az egyes választó kerületekként következőleg oszlik meg: a *tapolezai választó kerületbe* 3.444 (4 régi jog, 2.770 földadó, 21 házadó, 391 jövődalmi adó, 252 értelmiség alapján), a *keszthelyiben* 3.283 (4 régi jog, 2.688 földadó, 46 házadó 311 jövődalmi adó 234 értelmiség alapján); a *zala-szent-gróthiban* 3.126 (17 régi jog, 2.584 földadó, 14 házadó, 343 jövődalmi adó 188 értelmiség alapján); a *nagy-kaniszaiban* 4.585 (2 régi jog, 3.258 földadó, 306 házadó 898 jövődalmi adó, 121 értelmiség alapján); a *zala-egerszegiben* 4.692 (9 régi jog, 3804 földadó, 136 házadó, 487 jövődalmi adó, 256 értelmiség alapján); a *alsó-lendvaiiban* 2.794 (1 régi jog, 2.463 földadó 7 házadó, 164 jövődalmi adó, 159 értelmiség alapján); a *baksaiban* 4.328 (36 régi jog, 4.047 földadó, 132 jövődalmi adó, 113 értelmiség alapján); a *letenyiben* 2.848 (22 régi jog, 2.551 földadó, 14 házadó, 142 jövődalmi adó, 119 értelmiség alapján); a *csóktornyiban* 3.234 (1 régi jog) 2.664 földadó, 109 házadó, 255 jövődalmi adó, 205 értelmiség alapján) s így a választók összes száma vármegyénk területén 32.334, akik közül 96-ot a régi jog, 26.814-et a földadó, 653-at a házadó, 3.123-at a jövődalmi adó és 1.646-ot értelmiség alapján vette

fel a választók sorába; az 1900-ra a választók száma az ideivel szemben 6—7000-rel növekedett.

Ügyészségi megbízottak. Az új bűnvádi rend egyik sajátossága, hogy a járásbíró előtti bűnvádi eljárást is egészen átalakította. Eddig a büntető járásbíró vagy aljárásbíró egy magában volt a vádló és az ítéelő közege is. Ezután vád és védelem epenyug egymással küzdeni a járásbíró előtt is, min ahogy eddig csak a törvényszék előtt történt. A vádat a járásbíró előtt az új törvény értelmében az *ügyészségi megbízottak* fogják képviselni. Az ügyészségi megbízottak némi díjazással egybe van kapcsolva. A zala-egerszegi kir. ügyészség kerületében az igazságügyi miniszter ügyészségi megbízottakát a következőket nevezte ki: *Zala-Egerszeg* dr. Keresztury József ügyvédet, helyettesül Dmokos Sándor tszki aljegyzőt; *Alsó-Lendván* dr. Hajós Kálmán ügyvédet, helyettesül Koc Ödön aljegyzőt; *Sümeg* dr. Bárdi Ferenc ügyvédet, helyettesül dr. Beney Károly ügyvédet; *Tapolezán* Kovács Vilmos ügyvédet, helyettesül dr. Szóts Arnold ügyvédet. *A nagy-kanisza kir. ügyészség kerületében* Nagy-Kanisza: Frey Tivadar aljegyzőt, *Csáktornyan*: Szalmay József szolgabíró, helyettesül Himfy Lajos aljegyzőt; *Keszthelyen*: Hoffmann Soma ügyvédet, helyettesül Zellerovits János aljegyzőt; *Letenyén*: Medvés Mihály aljegyzőt; *Perlakon*: dr. Tamás János ügyvédet, helyettesül Mayer Károly aljegyzőt.

Az **„Országos Vöröskereszt-Egyet” zala-egerszegi fiók egylete** Zala-Egerszegben 1900 évi január hó 20-án a Korona szálloda dísztermében saját céljára táncmulatsággal egybekötött tombola estét rendez. Belepti jegy 1 frt, egy tombola-jegy 20 kr. Kezdeté 8 és 1/2 órákor. Felülzetekeket és tombola-tárgyakat a jótékony-célra való tekintettel köszönettel fogadják, mely utóbbiak az estély napjának délután 4 órájáig Heinrich W-és L. kereskedésbe küldendők. Belepti-és tombola jegyek előre válthatók Kaszter Sándor gyógyszerárban és Breisch Samuel könyvkereskedésében.

Képviselőválasztások. Keszthelyen városi képviselők lettek: Beck Sándor, Usathó Alajos, Hoffmann Soma, Hoffmann Mor, Lővárd Ernő, Schadt János, Sövegjárto Lajos, Stieder Lajos, Vehap Lajos, Zitterbarth Kálmán. Pórtagok lettek: Bernáth József, Bozó Géza, Hoffmann Arnold, Szerda helyi Jenő.

A **zala-egerszegi kórházi bizottság** f. hó 30-án dr. Magin Károly elnök elnöklété alatt gyűlést tartott, amelyen előterjesztették a kórházi kifőzőnek azt a kérelmét, hogy az egyes étadagokért az elődénél fizetett egységes árat fizesse a bizottság, valamint az ápolók után megállapított havi étkezési díjat valamely fel. Tekintve hogy folyamodó árlejtést utján vette ki egy évre vagyis 1900 május 1-ig a kifőzést, a bizottság kérelemnek nem adott helyt. — Előterjesztették az országos vöröskereszt egylet abbéli megkeresését, hogy a kórház háború esetén vállalkozzék 15—20 sebesült katoná befogadására, amely esetben a kórház kiségitő kórház jellegét nyer. A bizottság a kijelölt célra 15 ágyat ajánl fel az időközönként fennálló napi ápolási díj mellett, amely jelenleg 69 kr. Mivel ezen felajánlás folytán a kórháznak oly szereket is kell beszereznie, amelyek más betegknél vagy épen nem, vagy kivételesen a legkritikább esetekben használhatók, a kórházi bizottság megkeresi a vöröskereszt egylet zala-egerszegi fiókját, hogy a szóban levő szerek beszerezhetése végett a kiosztás alá eső évi összeg terhére a kórházat állandó évi segélyben részesíteni sziveskedjék. Végül a bizottság tagjai dr. Mangin Károly bűző elnöknek boldog új évet kívántak, amit ő köszönettel viszonzott.

Korcsolyázó egylet december 27-én tartotta meg évi rendes közgyűlést Lányi Kálmán elnök elnöklétével, minthogy, amint már emlitettük, Dr. Ferber Arthur elnök lemondott volt tisztségéről. A közgyűlésen visszavonulhatatnui lemondott Dr. Keresztury József is a jegyzőségéről, Ján Ferenc a pénztárnokságról. Mind a háromnak jegyzőkönyvi elismerést szavazott a gyűlés eddigi buzgó munkásságukért. A számadás megvizsgálására Simicska János és Záborszky Géza tagokat küldötték ki. A tiszviselők megválasztása a következő eredménnyel végződött: Elnök lett Lányi Kálmán, alelnök Várhidy Lajos, jegyző Bódy Zoltán, pénztárnok Záborszky Géza; választmányi tagok: Arvay Lajosné, Skublics Antika, Lányi Kálmáné, Králik Dani, Elmann Ödön, Borbely György, Antos Roza, Dr. Csák Károlyné, Nagy Irma, Hrabovszky Jenő; pórtagok: Skublics Gizella, Pap Ferenc; ezenkívül jegyzőtagok: Hrabovszky Jenő, Králik Dani és Elmann Ödön. — A számvizsgálók a rövid idő alatt nem végezhettek el feladatokat s így a jelentést a közelebbi választmány gyűlésén teszik meg. A jövő évre a következő költségvetést fogadta el a gyűlés: bevétel 934 frt, kiadás 397 frt a pénzaradvány 537 frt. A tagsági díj leszállítása ellenzésre talált abból az okból, hogy az amugy is kis pályá megrohanásnak lenne kitéve. Külömben ebben a kérdésben nem vett részt a közgyűlés a tagok esekely száma miatt. Legközelebb még egy gyűlést hív össze az elnök ennek az eltárgyalására, mikor egyuttal a pénztárnoki felmentést és a pénztárátadást is keresztül viszik.

Meghívó. Több műkedvelő, a tanuló ifjúság közreműködésével 1900. évi január hó 6-án a „nagy-kanisza casino” dísztermében a „Petőfi társaság” által tervezett „Petőfi ház” javára táncszal egybekötött hangversenyt rendez, melyre t. ezimet és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség aevabn Müller Vilmos felső keresked., iskolai tanár és Sterneck Zsigmond zenetanár. Belépő díj: személyenkint 2 korona. Felülzetekeket — a hazafias célra való tekintettel — hálásan fogad és hirlapilag nyugtázza a rendezőség. A hangverseny kezdete pontban 8 órákor. Jegyek előre válthatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében. A műsort a rendezőség később bocsátja ki.

A **zala-egerszegi társaskör** 1900 január 7-én vasárnap 2 órákor tartja meg évi rendes közgyűlést a „Korona” termében. A tárgyszorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. A tük év jelentése a kör működéséről és vagyonáról. 3. A pénztárnoktól a jövő évi költség elő-

irányzat. 4. Tisztviselők választása. 5. Indítványok — a szállás változtatás kérdése. —

Köszönetnyilvánítás. A zala-egerszegi népkönyvtár részére dr. Graner Mihályné öngyűjtése 5 frtot, Varga Vilmos úr 3 frtot, egy kártyatársaság 2 ft 10 krt, továbbá Stern Miksa cipész úr a Chanuka egyesület felruházásához egy pár csizmát volt szives adományozni, melyért hálás köszönetét mond az elnök.

Allandó gazdasági tudósító. A m. kir. földművelésügyi miniszter Gyulay Károly csáktornyai lakost, m. kir. gazdasági vándortanítót, vármegyénk csáktornyai járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

Eljegyzés. Gaál Ferenc sátoralja-újhegyi főgymnáziumi tanár e napokban eljegyezte Révai Ilonka kisasszonyt, keszthelyi községi tanítót.

Javító érettségi vizsgálat volt a zala-egerszegi felső kereskedelmi iskolánál december 28-án Péter János székes-fővárosi felső kereskedelmi iskolai igazgatónak, mint a vallás- és közoktatásügyi miniszterium részéről kiküldött biztosnak elnökléte és dr. Czindar István zala-egerszegi köz- és váltó ügyvédnek, mint a kereskedelemügyi miniszterium részéről kiküldött biztosnak, társelnökléte mellett. A javító vizsgálatra megjelent egy növendék a bizottság a vizsgálat befejeztével érettné nyilatkozta.

Állami iskola felavatás. A nagy-kanizsai községi elemi iskolának az állam kezelésébe való ünnepélyes átvétele az 1900-ik évi január hó 6-án lesz. Ez alkalommal teszik le a hivatalos esküt a kinevezett gondnoksági tagok, valamint a tantestület tagjai.

Nyilvános köszönet. Új évi üdvözlések megváltása címén özv. Handler Istvánné öngyűjtése által beküldött 5 frtert. t. Varga Vilmos úr által a zala-egerszegi állami elemi iskolai szegény tanulók segélyezésére küldött 3 forintért a 15 osztályban adományban részesült tanulók halajnak és köszönetének a helyen ad kifejezést az igazgatóság.

Gazdasági téli tanfolyam. A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszterium Perlak község gazdasági számára gazdasági téli tanfolyamot rendezett, amelyen az okoskorú gazdálkodást nevezetesen az állat tenyésztést, földművelést és a gyümölcsfa tenyésztést adják elő. Azonkívül a tanulókat a kosárfűtésre is oktadják. E tanfolyamot a múlt héten nyitották meg. A tanfolyamra felvett 20 tanuló mind az előadásokon, mind a kosárfűtés tanulására megjelölt időben pontosan megjelenik és szorgalmasan tanulnak és dolgoznak. A tanfolyama vezetője Gyulay Károly tanító képezési gazdasági szaktanár, aki az állattenyésztés és növénytermelésből Tóth Sándor perlaki állami elemi iskolai igazgató pedig a gyümölcsfa tenyésztést tart előadást.

Kántorválasztás. Nagy-Kanizsán a VI. és VII. kerületbe kántorul a városi tanács Bugyás Ignác alsó-nemedi okleveles kántortanítót választotta meg kántorul.

Községi ülés. A csáktornyai kereskedő ifjak Önképző-Egylete 1. hó 20-án tartotta évi közgyűlését. Az új tiszti, kar a következőleg alakult meg: Kemény János elnök-Kopjár Sándor alelnök, Heinrich Sándor titkár, Heinrich Oszkár pénztárnok, Lukófnak Bernát háznagy, Lakenbacher József és Blau Kálmán könyvtárosok. Az egyletnek 35 rendes tagja van; járat 1 n pi lapot. 2 heti képes- és 1 élelzetlapot.

A karácsonyfa egyesület ez uton adja előre is értésére a közönségnek, hogy szokásos téli mulatságát a tarsang folyamán az idén is megtartja.

Új évi üdvözlések megváltása címén Boschán Gyula úr a polgári leányiskolai segélyegyesület részére 3 ftot, Udvardy Ignác felső kereskedelmi iskolai igazgató a zala-egerszegi felső kereskedelmi iskolai tanulók segélyegyesülete részére 3 ftot adományozott.

Nevváltoztatás. Alstáder Oszkár kiskoru Aladár és György nagy-kanizsai lakosok vezették nevének „Andor“-ra, Rottstein Antal s kiskoru gyermekei Ernő és Anna vezették nevének „Radó“-ra, Veisz Imre csicsói kántortanító vezették nevének „Ujvári“-ra, Juk István nagy-kanizsai lakos vezették nevének „Jutasi“-ra és Hirschl Ede nagy-kanizsai lakos vezették nevének „Harkányi“-ra kért átváltoztatását a m. kir. belügyminiszter megengedte.

Tombola jótékonság. A m. kir. pénzügyminiszter a tapolcai kath. négyeletnek megengedte, hogy a városi szegények felségélyezésére 1900. január 10 en tartandó húzzással tombola — játékok rendezhessen s ebből a célból 600. darab 20 kros tombola — jegyet bocsáthasson ki.

A koronaérték az árutözsden. A tözsdetanács az áruneműek súlyegységét 1900. évi január 1-től fogva következőleg állapította meg: gabonaneműek, olajmagvak, hüvelyes vetemények, disznósír, szalonna, szilva, szilva-íz, börök, gyapjú, tölgykéreg, fenyőkéreg és magyar gabacsna 50 kilogramm; liszt őrlemények, olajok, méz, cukor és kólaalj 100 kilogramm; a bor, szesz és szeszese italok mértékegysége 100 liter.

Az aprószentek napi országos vásár csütörtökön folyt le közepes eredménnyel. Semmi különösebb eset nem fordult elő. A baromvásár részleteiről jövő számban részletesebben írunk.

Koronaérték az értéktözsden. A tözsdetanács határozata szerint új évtől fogva az állampapírokat százalékban jegyzik 100 koronánként, a részvényeket és magán sorsjegyeket darabonként. A nem koronaértékű szülő értékpapírok átszámítása következőképpen történik: 1 forint o. é. = 2 Kor.; 1 forint pengő pénzben = 2 K. 10 f.; 1 arany frt = 2 K. 40 f.; egy német birodalmi márka = 1 K. 18 f.; 1 frank = 96 f.; 1 olasz lira = 96 f.; 1 font sterling = 24 K. A százalék szerint jegyzett értékpapíroknál egy tözsdéi kötés arany forintra szóló 12.000, frankra szóló 9600, német birodalmi márkára szóló 11.800 koronát tesz ki, az 1852-ik évi osztrák államsorsjegyeknél pedig 5-250 korona névértékű képez egy tözsdéi kötést.

Az új szőlőterületek adómentessége. Fontos és a szőlőgazdákra nézve igen előnyös elvi jelentőségű határozatot hozott a napokban a m. kir. Közigazgatási

birodság. Azok a szőlőterületek ugyanis, amelyeket a phylloxera pusztításai folytán kiirtottak, ha azokat szőlővel újból beültették, a beültetésre következő évtől kezdve tíz évi adómentességben részesülnek. Az 1891. évi I. t. c, ezt a rendelkezést eddig a szőlőgazdák hátrányára akként magyarázták, hogy az adómentesség csak a földadóra vonatkozik és így az általános jövődelmi pótdótot minden egyes esetben kivették épen úgy, mint az ideiglenes földadómentesség más eseteiben. Most azonban kimondotta a közigazgatási birodság, hogy az általános jövődelmi pótdótot kivételének sincs helye.

Az arany-járadék szelvények beváltásánál a pénzügyminiszterium részéről kiadott utasítás értelmében 1800. január 1-től kezdve egy font Sterling értékű Budapest és Bécsben, valamint a német birodalom geész területén 20.54 német birodalmi márkával, Párisban pedig 25.33 arany frankkal fogják számításba venni.

Kutba ugrott menyecske. Kis Erzsébet főrj. Pétesí Lajosné pusztaszent-lászlói lakos folyó hó 19-én éjjel 11 órakor az udvarban levő kutba ugrott. Öngyilkosságának az oka eddig még ismeretlen.

Táncitanítás. Van szerencsém a tánckedvelő ifjúság b. tudomására hozni, hogy Zala-Egerszegben, az „Arany-Bárány“ szálloda 1-ső emeleti helyiségében táncanfolyamot nyitok, melyen a legkedveltebb szalontáncok minden neméből, valamint a művelt társadalmi illemszabályokból alapos oktatást nyújtok. A tanfolyamban, mely 5 hétre terjed, a következő táncokat tanítom: *Grazianna, Polka noblesse, Pas de quatre, Társalgó (magyar szalontánc), Pas de patineurs, Frazia négyes, Keringő, Polka française, Lengyelke, Csárdás, Gyorspolka, Püztánc (Cotillon)* 7-8 éves gyermekek is részesülhetnek táncitanításban, hogy a testtartásban, állás- és járásban, udvarias magatartásban kiképeztessek. Tandj az 5 heti tanfolyamra (zenén kívül) iskolai tanulók részére 7 forint, ismétlők részére 4 forint, felnőttek részére 8 forint, mely összeg nek fele a beiratás alkalmával előre fizetendő. Beiratásokat eszközölök: özv. Stern Bernátné úrnő házában, Künner lele kaveház mögött. Szives párfogásukat kerve, maradok kiváló tisztelettel Neumann Márk, okl. táncitanító Budapestről.

A legfőbb mámorosság újév éjjelén észlelhető. Mert a különböző udvözlőknek a pórembertől felfelé felelegesen kszpénzt adnak a kezébe. Mily sokszor lett az újévi pénzzajpédekázások felváltásának kérdése szőnyegre házva. De még egyetlen egy évben sem talált olyan megdást, mint az idén. Mit szokott kik ki újévkor átlag ajándeközni? Egy koroaöt, kettőt, hármát? Vásároljon udvözlőjének ugyanennyi sorsjegyet, természetesen a budapesti politikai nagy jótékonsági sorsjáték sorsjegyeiből! A pénzérték ugyanannyi marad, ezenfelül azonban a megajándékozottak a lehetőséget nyújtja egy 100.000 korona értékű főnyereményt, továbbá 5 nyereményt egyenként 10.000 korona értékben összesen 200.000 azonban káronát nyerhetni. Emellett ezen az uton minden irányban a jótékonság oltárán áldozunk s egy néhány szegény embernek megszerezük azt a lehetőséget, hogy megélhetési módját szilárdítsuk, sorsjegyek darabonként egy koronáért mindenütt kaphatók.

Kolompár ivadéok. Persze, hogy megszökött a katonaság elől. Vagy meg sem szökött. Nem találtak rá, mert ez az ivadék nem keresztelekdekik meg. A cimben levő ivadék is, miután Sopronban kitöltött hat évi fegyházat, a csendőrség megcsipte, hogy menjen katonának. Eddigi élettörténete egy pár lopáson s a hat évi fegyházon kívül az, hogy született a zala-egerszegi erdőben, megkeresztelte ugyanott a cigány pap (még ilyen is van?) s elt egy másik kolompár ivadékkal ugyancsak ott az erdőben. Gabriel csendőr őrmester ugyancsak atának hordja a sátorfát s kivitte már, hogy a katonáskodás érdekében minden gyereket rendszeren meg kell nekik kereszteltetniök. De most már úgy csinálnak, hogy három helyt is megkeresztetik a gyermekeket különböző nevekre.

A sikos járda és a sáros járda. Egyik nap fagy, másik nap enged. Mindennik kellemetlen a járadékoknak. Van városi szabályrendelet arra, hogy kiki a maga háza előtt söpörjön ilyenkor. Azonkívül a rendőrkapitány is eljárta és felszólította erre a lakosokat. Holott erre nem kötelezi a §-a, csak a megidézésre és megbüntetésre. Egy helyen volt a seprés, mashelyen csak félig, harmadik helyen félig sem; de sikság egyenlően volt mindennütt, mert ilyen volt az idő: nagy hó, hirtelen fagy stb. Emberi gondolkodással mondva erről már igazán a rendőrség sem tehet. Ha felolvad s elseprik, a loc-pocs csak meg marad, mert a házakról kitarlóan csorog az aszfaltra. Legkellemesebb a dolog ott, ahol csatorna sincs. Nemely boltból kijőve hideg zuhant kap az ember. Mindezeknek orvoslására egyelőre legjobb a „tűöm-fű“.

Szerencsétlen munkás. Markan Rennes 19 éves munkás, a Hirschlér cég kotori fatelepen levő kezi pályakocsi kerekai alá kerülván, súlyos sérüléseket szenvedett 23 án meghalt.

Téli csavargó. Szalay József zala-szent-mártoni csavargót a zala-egerszegi csendőrök egyik őrtárára megcsipte s néhány napi vallatás után kiderítette, hogy az ifju tizenegy rendbeli lopást követett el. Átadták a helyi kir. ügyészségnek.

A sertésvész Salomvár községében megszűnt s a zár alól való felmentés iránt intézkedtek.

Halálos égés. A Szeptek községhez tartozó Petend majorban Vajda János disznót pörzsölt december 26 án s négyéves Mária neví lánya ott settenkedett, hogy egy kis fület kapjon. Kis időre felügyelet nélkül maradt, a ruhája lángot kapott s hirtelen megégett a lánya, úgy hogy másnap belehalt.

Téli vasuti menetrend. Érvényes október hó 1-től. Zala-Egerszegről indul: a) Bobára 9 ó. 29 p. reggel, 4 ó. 49 p. délután; b) Csáktornyára 5 ó. 01 p. reggel, 5 ó. 54 p. délután. Zala-Egerszegre érkezik: a) Bobáról 8 ó. 39 p. reggel, 5 ó. 44 p. délután, b) Csáktornyáról 9 ó. 13 p. reggel, 8 ó. 24 p. este. Helyi közlekedés Zala-Egerszeg és Szent-Iván között: Zala-Egerszegről indul Szent-Ivánra 6 ó.

42 p. reggel 11 ó. 42 p. délelőtt, 2 ó. 33 p. délután, 7 ó. 55 p. este Zala-Egerszegre érkezik Szent-Ivánról: 8 ó. 05 p. reggel 1 ó. 57 p. délután, 4 ó. 01 p. délután, 9 ó. 18 p. este Szent-Ivánról indul: a) Nagy-Kanizsa felé 5 ó. 55 p. reggel (vegyes vonat), 12 ó. 25 p. délután, 3 ó. 13 p. délután (gyorsvonat), 8 ó. 38 p. este, 2 ó. 19 p. éjjel; b) Szombathely felé 7 ó. 22 p. reggel, 1 ó. 16 p. délután (gyorsvonat), 3 ó. 15 p. délután, 2 ó. 15 p. éjjel. Nagy-Kanizsáról a vegyes vonat Szent-Ivánra érkezik 7 ó. 22 p. este.

IRODALOM.

A Dedekek-féle szentek élete című nagy vállalatból megjelent a második füzet is, amely a január 6-tól 12 ig előforduló szentek életét írja le. Ez a füzet csak felcsigázta azt a várakozást, melyet ez a nagyszabású mű minden-iben keltett. A mű 52 füzetre van tervezve s egy-egy füzet ára 25 krajcár. Megrendelhető minden könyvkereskedőnél, vagy a művet kiadó Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál (Budapest V. Káman u. 2.)

Sándor Máttyás. Verne Gyula munkáinak képes magyar kiadásában most kerültek ki a 148-163 sz. füzetek a Franklin-Társulattól. Egy bennünket közelebb-ről érdeklő regénynek, Sándor Máttyásnak, befejező részét tartalmazza e füzetek. A magyar tárgyú műrendkívül vonzó mesejével, Sándor Máttyás kalandjainak lebilincselő voltával, kapja meg érdeklődésünket. A fordítás jó magyar prózája csak kellemesebbé teszi a munkát, melyet az eredeti francia kiadás illusztrációi díszítenek. Egy-egy füzet ára 20 kr. Az egyes regények külön-külön is kaphatók, de megszerezhetőek több füzetre való előfizetéssel is a kiadónál (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Hazai könyvpiac. *Ruzsitska Armin* világirodalmi, antiquaruma, könyv és zenemű kereskedésnek (Budapest IV. ker. Múzeum körút 3 sz.) 26-ik száma. dőszaki könyvgyűjteménye (melyet mindenkinek kívánatra ingyen és bermentve küld) megjelent és különösen karácsonyi és újévi ajándékra alkalmas könyveket, újtsági iratokat és szépirodalmi műveket tartalmaz kimerítő részletességgel.

A Kert a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap 1. évi 24 tk számanak tartalma: konyhakertészet, gyümölcsözés, díszkertészet, lugas, tarca, meneszt, gep-, és eszközeleltar iparűvények, falkoia, irodalom, hírek, apró szakközlemények, szerkesztői üzenetek, vasarcsarnok, szemes műmellettel, fametszetek. A minden hónapban megjelenő szaklap előfizetési ára egy évre 4 ft, felsev 2 ft, negyedévre 1 ft. Előfizetni a lap kiadóhivatalában Budapest VI k. Andrássy ut 23 sz. a.

A Magyar Könyvtár decemberi füzetek között ismét a magyar irok munkái dominálnak, Hevesi Sándor ezuttal a „Preciosus Radicales“-t ültette at, melynek magyar címe: „A kenyekedők“. A darabhoz kitűnő bevezetést es tartalmas jegyzeteket is írt. A régi magyar irodalmat ezuttal Tinódi Sebestyén válogatott historias enekeli képviselik, melyeket Berenyi Adolf adott ki, jó bevezetéssel es jegyzetekkel Ujabbkori classicusaink közül Arany János szerepét most is, még pedig a Kelemen Bela által kiadott Vojrnával; mellette pedig Jókai Mor ait, a kinek „A Nagyenyedi ket füze.“ elbeszélése ezentül kötelei iskolai olvasmány lesz. Legújabb irodalmunkat a mostani sorozatban Thury Zoltán képviseli, „Utrak es parasztok“ cz. elbeszélésgyűjteményével, mely legjavat tartalmazza annak, a mit ez a nagy es erős tehetséges novellistánk ez ideig termelt. Noíróink is szőhoz jutnak immar a „M. K.-ban. Szabóné Nögál Jankától yató ugyanis a 47. száma „Mara es egyeb történetek“ című füzet, mely a fiaom es kedveshangu ironónak néhány legszebb munkáit tartalmazza. A „M. K.-ból eddig megjelent 147 füzetéről teljes jegyzeteket szivesen küld a kiadóhivatal: Wodianer F. es Fia Andrássy-ut 21.) Egy-egy szám ára 15 kr.

Magyar Bazar. Képes szépirodalmi divatlap. Szerkeszti Woni Janka. Kiadja az Athenaeum r. t. A Magyar Bazar a legregibb es legjobb hazai divatlap, mely havonként négyszer jelenik meg. Minden egyes száma gazdag szépirodalmi tartalommal, gyönyörű szemes es egyebb képeivel meglepetes számba mennek. Divatba vago cikkei országszerte ismeretesek. A Magyar Bazar angol es francia divatképekkel kedveskedik. Minden számmal 1-2 sőt 3 melleklet jár, szinezett vagy fekete nyomásu divat-kep, amateur munkák mintáiba, szabásrajz, vagy kivágottparizsi szabás. A Magyar Bazar előfizetési ára 1/4 evre 2 frt. Iskolák es tanítónők részére 1/4 evre csak 1 frt 50 kr. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal. Cím: Magyar Bazar kiadóhivatala Budapest, Keresi-ut 54. szám.

A „Magyarország“ hirszolgálatával, elevenségével ma a legjobb lap. Ma, mikor az ország csaknem minden uagyobb városával es azonkívül Béccsel, Berlinnel, telefont összekötetés letesült, a lap technikai előállítása is bámulatosan megváltozott. Minden hir, minden esemény rögtön továbbittatik es a közönségnek nem kell többé várni, míg nagysókára értesül a politikai es közgazdasági élet összes fontosabb eseményeiről: a „Magyarország“ mindent összefoglalva, hűséggel, részletességgel hozza mar az összes eseményeket es az ország legtávolabbi részeiben már a reggeli órákban értesíti a közönséget a történetekről. Azonkívül a „Magyarország“ a legéberebb óre a nemzeti érdekeknek. Megmozgatja a tétlenséget, lelket ont a közömbös rétegekbe. A „Magyarország“ legfőbb vezércikkét Bartha Miklós, az ország első publicistája, írja. Ma nincs senki, aki a nemzeti gondolkodását es az ország igaz érdekeit jobban felismeri es szebben tolmácsolni tudja. Kossuth Ferenc színtén es lap hasábjainak szenteli becses publicistikai működésének legjavát. A lapnak Holló Lajos orsz. képviselő a főszerkesztője, a ki a lapot nagy akaraterejével megteremtette es lankadatlan kitartásával felvirágoztatta. Felelős szerkesztő dr. Lovász Márton. A „Magyarország“ előfizetési ára egész evre 14 frt, fél-évre 7 frt, negyedévre 3 frt, 50 kr. egy hóra 1 frt 20

kr. Legcélszerűbb az előfizetési pénzeket postautalványon küldeni a „Magyarország” kiadóhivatalába (Teréz-körút 19.

A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zene-mű folyóirat XXIII-ik füzeté tartalmazza I. Zsadányi Armánd „Tizenhárom fodor van a szoknyámon” magyar dalt. II. Huber Sándor „Vis a vis” francia négyes a legújabb most divatos tréfás dalok- és chansonokból összeállítva. III. Starch Henrik „A manóvigye a zenét” tréfás dalt. Minden füzeté ily gazdag tartalommal jelenik meg e közkezdelt zene-mű folyóiratnak, melynek negyedévi előfizetési ára 1 frt. Előfizethetni csak is a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zene-műkiadóhivatalában Budapest, VI. Csengery utca 62 a.

Eötvös József báró munkáira vonatkozó felhívást lapunk egyik előző számában már hoztuk. Itt a közönség tájékoztatása végett felemlítjük, hogy az összkiadás terjedelme körülbelül 400 iv lesz 20 kötetbe arányosan felosztva. A közzététel 5—5 kötetet tartalmazó, felevenként megjelenő sorozatokban történik. Az első sorozat 1900 tavaszán jelenik meg; azontúl felevenként egy-egy sorozat úgy, hogy a teljes kiadás 2 év alatt kerül az előzetek birtokába. Az összkiadás egy példányának előfizetési ára fűzött példányért 40 frt, díszesen bekötött példányért 52 frt lesz. Előfizethetni egyszerre 40, illetve 52 irttal, mikor az illető az összes köteteket bérmentve kapja meg; vagy 10—10 illetve 13—13 forintost televi részletekben olyképp, hogy az alirás alkalmával 10, illetve 13 frt fizetendő, míg a fennmaradó 30, illetve 39 forintot az I., II., és III. sorozat megküldése alkalmával televi idokozokban utánvetel szedük be. Akik ezen Eötvös-kiadása előzetnek, a „Tanítók Hazája” pártoló nagyjai vannak és a tagságukról szolo okmányt az első könyvszállítványgyal együtt kapják meg.

A Hazártas. Kürtny Emlé szerkesztésében megjelenő eme egyetlen lapja a magyar gazdasszonyoknak, ez ideig karácsonyi száma gyönyörű kiállításban és bő, rendkívül érdekes tartalommal jelenik meg e hó 20-án. A változatos, bő tartalomból kiemeljük. „A hazíasság dícsöitése” című cikket, melyben legnevezetesebb írómákat, művészeket és az elökelo társadalmi tagjait szolalattja meg a Hazártas szerkesztösege. A hazíasság dícsöitése vonatkozó sok elmes és talalo mondasokat találhatni közöttünk.

Ország dolga.

Ott vagyunk, a hol megállottunk, a 34-4% — 65-6% onál. Egy pár nevezetesebb politikust megkérdezték az újságírók, hogy a karácsonyi ünnepi számban is írjanak politikát. — A karácsonyi szent ünnepre készült mindenki. Ezalatt Ausztriában kormány változás történt. Gróf Clary helyébe dr. Wittek lovagot nevezte ki a Felső kormány elnöknek. Hat év alatt Ausztriában ő a harmincnyolcadik miniszter, aki, nem lehetetlen, hogy rövid idő múlva követi elődeit. Dr Wittek ellátogatott Budapestre s bemutatkozott Széll miniszterelnöknek. — Arról volt most szó, hogy a quótát ő felsége egy évre, vagy rövidebb időre fogja-e megállapítani. — December 27-en ut össze a magyar delegáció gróf Szapáry Gyula elnökkel. A négy hónapra szolo kozosgyúli indemnitás (meghatalmazás) megszavazásáról volt szó. Siman folyt le. Szabo István neppárti rovid beszédben jelezte partja hozzá járulasát. Ugron Gábor hosszabb beszédben fejtegette, hogy miért bizalmatlan a külügyi és a hadügyi vezetés iránt. Utóbbi nem svavaza meg; mert időben, azt mondja, a társ Nemetszág kezd kacérkodni Angliával. — Továbbá a magyar nyers termény mindenünnen lemarad. Még a szomszéd Balkánon sem tudunk magunknak piacot teremteni. A diplomácia védelmet kell hogy nyújtson kereskedelmünknek és iparunknak. Azonban, ha akarná, sem tehetné ezt; nem is érti a polgárok nyelvét. Beszélt a magyar nyelv jogáról a hadseregben, a »jelen«-ről, a kikötésről és a kurta vasról. — hibáztatja a hadsereg szellemét a polgársággal szemben tanusított viselkedésért is. Tisza Kálmán ellenben megszavazza az indemnitást, mert bizalma van. A többség is elfogadta. Másnap az »oszt-rákok is megszavazták s hihetőleg még az új év előtt szentesíti a korona. — Ugy a karácsonyi szent ünnepet, mint az új év első napját elég nyugodtan üsnepeljük. Nem ünnepel ilyen nyugodtan Anglia. Ott egyre tart a háboru izgalma. Egyre küldözgetik Transvalba az új hadvezérek, kik közül némelyik visszajön, némelyik nem.

Nyílt-tér.*

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy január elején Zala-Egerszegen

fogtechnikai műtermet

nyitok.

Annál inkább is bátorkodom magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlani, mivel néhány évvel ezelőtt itt működésem alatt az igen tisztelt közönség megelégedésével találkoztam.

Kiváló tisztelettel

Scharpf Jenő

fogtechnikus
Köszegen.

Felelős szerkesztő és kiadótulaj donos
UDVARDY IGNÁC.

HIRDETÉSEK.

055. 6
kig: 899.

Felhívás.

Az állami boritaladó és állami hús-fogyasztás adó, továbbá borfogyasztási és hús-fogyasztási városi adópotlék beszedésére jogosult Zala-Egerszeg r. t. város tanácsa felhívja a borméréssel vagy kismértékben való eladással nem foglalkozó mindazon fogyasztókat, kik 1900 évre az állami borital és borfogyasztási városi adópotlék fizetése tekintetében egyezsége lépni óhajtanak, e célból 1900 évi jan. 8-ikától ugyanazon hónap 24-éig terjedő időben az eddigi helyiségben maradó városi adó hivatalban okvetlen jelentkezzenek, mely hivatal főnöke Kéner Dániel ur, jogosítva van, a fentebb említett fogyasztókkal az állami borital adóra és a borfogyasztási városi adópotlék nézve, a következő év első napjáig érvényes írásbeli egyezségeket kötni. — Az egyezségi összegek nyilvántartása azonban, a tételek el vagy el nem fogadása céljából, a regale bizottsághoz lesz betérjesztve. —

Ha a városi adóhivatal főnöke és a fogyasztási adó fizetésére kötelezett fél között az egyezség létre jött: — erről **azonnal** írásbeli egyezség állítatik ki és iratik alá és amennyiben az egyezségi összeg **20 koronát** túl nem halad: az a városi fogyasztási adóhivatal főnöke kezére, aláírással és hivatalos pecséttel is ellátandó bárca-nyugta ellenében **azonnal**, a menyiben pedig az egyezségi összeg **20 koronát meghalad**: ennek fele része az egyezség megkötésekor azonnal, másik fele része azonban 1900 évi július 20-ik napjáig fizetendő le közigazgatási végrehajtás terhe alatt, ugyancsak a városi fogyasztási adóhivatal főnökének szintén annak szabályszerű nyugtája ellenében.

Ha az egyezség a már többször említett hivatal főnöke és a fél között nem sikerült: jogában áll az utóbbinak az egyezség meghiusultától számítandó **8 nap alatt**, az egyezségi összegnek a városi regale bizottság által történendő megállapítását a város polgármesterénél szóval vagy írásban kérelmezni.

Végre mihez tartásul értesítettik a tisztelt fogyasztó közönség, hogy ugy az állami fogyasztási adókra, valamint a városi fogyasztási pótdóokra vonatkozó minden más panasz vagy kérelem elsőfoku elintézése a zala-egerszegi tek. m. kir. penzügyigazgatóság hatáskörébe tartozik; miért is ily panaszok és kérelemek közvetlen az említett igazgatósághoz terjesztendők be.

Kelt Zala-Egerszeg város tanácsának 1899 évi december havában tartott ülésében.

Botfy Lajos
polgármester.

Utolsó hét.

6

huzásra érvényes jöteknycélu — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórházajavára — sorsjegy ára csak

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény a 20.000 kor. stb. ért.

Kivánatra 20% levonással képzében ki-fizetetik.

Első huzás

visszavonhatatlanul

már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít

Nagy Jöteknysági Sorsjáték Kezelősege

a Budapesti Poliklinikai Egyesület

kórházajavára

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1 sz.

Sorsjegyek kaphatók a „ZALAMEGYE” szekerstöségében is.

Eladó.

Kiváló minőségű, igen súlyos, teljesen tiszta, **duppai zab**, vetőmag, métermázsája 6 frt 50 kr.

Viktória borsó métermázsája 10 frt.

Tiszta magbüköny, métermázsája 6 frt.

Első rendű gyökeres, immunis homokon termelt **európai gyökeres szőlővesszők** (olasz riszling, oportó, zöld fehér) ezere 10 frt.

Egy másfél éves, telivér **berni bika**, ára 250 frt.

Kellő felvilágosítással szolgál a

„Zalamegye” kiadóhivatala

Zala-Egerszegen.

Előfizetési felhívás.

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” olyan szellemmel és irányban van, hogy ifjú és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájá”-ban.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” előfizetési ára a „Hölgyek Lapja” című divatlappal és a külön beköthető „Regény melléklet”-tel együtt:

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.

Félévre . . . . . 3 frt — kr.

Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” annak, a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön négy legújabb regényt küldi ingyen és bérmentve.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

„A KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala

Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját házában.)

KÖHÖGÉS ELLEN

legjobb szer a nálam kapható
dr. Achermann-féle cukorka.

Vidékre egy kilós doboz bérmentes küldéssel 2 kor. 40 fill.
Zala-Egerszeg, 1899. december hó.

Tisztelettel

Budai Károly

cukrász.

Alkalmazást nyer:

Egy kovács gépész, egy
majorgazda, egy gulyás
és egy kanász

uj évre:

SIBRIK ADORJÁN

Hásbági gazdaságában.

Mindenütt kapható

Sage's *Kalodont*

Elismert legjobb fogtisztítószer.

Kiadó lakás.

A zala-egerszegi takarékpénztár részvénytársaság bérházának emeletén egy, a Deák-tér déli-és nyugati részére kilátással bíró

— kényelmes lakás —

1900. évi május 1-től bérbe adandó.

A lakás részei: 6 egymásba nyíló tágas utcai szoba nagy előszobával, 1 jól berendezett nagy konyha, 1 cselédszoba, 1 éléskamara, 1 tapince, 1 borpince, 1 padlásrész, továbbá a közös mosókonyha és vasaló szoba használatának joga.

Évi bér 600 frt

Bérelni szándékozók bővebb felvilágosítást az intézet elnökétől nyerhetnek.

HIRDETMÉNY.

A zala-egerszegi szövetkezeti önszegélyző egyesület igazgatósága részéről közzététeik, hogy az egyesületi alapszabályok 5 ik §-a értelmében három évi időtartamra megalakulandó

huszonötödik üzletcsoport

az 1900-ik évi január hó első keddjén működését megkezdendi.

Az aláírási ivateket ezen üzletcsoportha már megnyitottuk s a belépni kívánók intézetünk irodái helyiségeiben hétfőnként a nap bármely szakában aláírhatják.

Midőn a nagyérdemű közönség becses figyelmét ezen intézet közhasznú és támogatásra méltó voltára, mit a 24 éves sikeres működése legfényesebben igazol, tisztelettel felhívni bátorkodunk, egyszersmind van szerencsénk a t. c. közönséget arról is értesíteni, hogy a folyó 1899-ik év végén lejáró huszonkettedik üzletcsoport betétek 1900-ik évi január hó 4-én d. e. 9—11 s d. u. 2—5-ig az egyesület irodái helyiségeiben kifizettetnek.

Kelt Zala-Egerszeg, 1899. évi december hó 10-én.

Az igazgatóság.

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésékként alkalmaztatik közvényvél, oszónál, tagszaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; fő raktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbétekké utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Nagy Képes Világtörténet

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ALDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIEHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MAR CZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes mülappal
50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünk nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi múzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai múzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műremekéről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenköt kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenköt hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója barátja, tanácsadója, mind-n uri háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság.

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára

rendkívül díszes félbőr-kötésben, bőrháttal és vászontáblával

3 frt.

Minden négy hóban egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmikép sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog közrebocsáttatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz díszes bekötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárban.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,

b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedőshöz vagy alólírt kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

BREISACH SAMUEL zala-egerszegi könyvkereskedőnél,

mint a kiadók megbízottjánál,

Marczali „Nagy Képes Világtörténet”-e

ugyanazon feltételek mellett rendelhető meg, mint a kiadóknál.